

Vleermuisonderzoek

Groeneveldsweg 8 Almelo

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Vleermuisonderzoek Groeneveldsweg 8 te Almelo

In het kader van Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
                                  Twentepoort Oost 16a
                                  7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 1524B, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 25-10-2018
Ligging projectgebied: Groeneveldsweg 8 Almelo		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel.....	3
2 Het plangebied.....	4
2.1 Situering.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
2.3 Voorgenomen activiteiten	5
3 Het onderzoek	6
3.1 Methode.....	6
3.2 Resultaten.....	7
3.3 Wettelijke consequentie.....	8
4 Samenvatting en conclusies	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor de herontwikkeling van een perceel aan de Groeneveldsweg 8 te Almelo. De in het plangebied aanwezige bebouwing wordt gesloopt en vervangen door twee woonkavels. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming inzichtelijk te maken is op 15 juni 2018 een quickscan natuurwaardenonderzoek uitgevoerd door een medewerker van Natuurbank Overijssel. De bevindingen van deze quickscan natuurwaardenonderzoek zijn gerapporteerd in rapport 1524 van Natuurbank Overijssel.

Er zijn tijdens het uitgevoerde veldonderzoek in juni geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen directe aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats in de bebouwing duiden, maar op basis van de uitgevoerde visuele inspectie kan de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen niet uitgesloten kon worden. Meerdere gebouwen beschikken over een pannendak en beschoten kap en het meest noordelijke gebouw beschikt over een holle spouw. Op verschillende plekken zijn gaten en kieren zichtbaar die vleermuizen in staat stellen een verblijfplaats te bezetten onder de dakpannen en in de spouw.

Zekerheid omtrent de functie van de bebouwing voor vleermuizen kan vastgesteld worden door specifiek onderzoek uit te voeren tijdens de actieve periode van vleermuizen.

Om de functie van de bebouwing voor vleermuizen in het plangebied duidelijk te krijgen is in de zomer-nazomer van 2018 gericht onderzoek uitgevoerd in het plangebied. In voorliggend rapport wordt ingegaan op de onderzoeksmethode, onderzoeker, bezoekdata en resultaten van het onderzoek.

1.2 Doel

Om de functie van de te slopen gebouwen voor vleermuizen vast te kunnen stellen is specifiek onderzoek uitgevoerd in de zomer-nazomer van 2018. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2017¹, zoals opgesteld door GAN, de Zoogdiervereniging en het Netwerk Groene Bureaus.

Onderzoeksvraag

Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te geven op onderstaande onderzoeksvragen:

1. *Welke functie(s) hebben de gebouwen in het plangebied voor vleermuizen? Welke soorten en hoeveel dieren bezetten een verblijfplaats in het gebouw?*

---

¹ Dit protocol is ook in 2018 geldig.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Groeneveldsweg 8 te Almelo. Het ligt aan de westrand van de stad Almelo en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijk gebied, al heeft het aan de noord- en oostzijde wel een parkachtige uitstraling. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Globale ligging van het plangebied. De globale ligging van het plangebied wordt aangeduid met de cirkel (bron kaart: Provincie Overijssel).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied vormt een woonerf en bestaat uit bebouwing, erfverharding, open water (vijver) en groen. Op het erf staan meerdere gebouwen, waaronder twee woonboerderijen, schuren en een kapschuur. De gebouwen zijn allemaal gebouwd van bakstenen en gedekt met gebakken dakpannen. Vermoedelijk beschikt het noordelijke gebouw over een holle spouw, de overige gebouwen hebben geen spouw. Ook beschikken alleen de meest moderne woning en het woongedeelte van de woonboerderij over een geschoten kap. Rondom de gebouwen ligt een weelderige parkachtige tuin met bomen, struiken, scheerhagen, sierplanten en gazon. De gebouwen verkeerden tijdens het veldbezoek in goede staat van onderhoud; ze waren wind- en waterdicht. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven, evenals de begrenzing.

Detailweergave en begrenzing van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn (bron luchtfoto: PDOK.nl).

Impressie van het plangebied.

2.3 Voorgenomen activiteiten

Het voornemen bestaat om alle bebouwing in het plangebied te slopen en twee bouwkavels voor een woning te ontwikkelen. Om de bouw mogelijk te maken moet een deel van de beplanting in het plangebied gerooid worden en een vijver gedempt worden. Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld weergegeven.

Weergave van de huidige situatie (links) en het wenselijke eindbeeld (rechts) (bron: BJZ.NU).

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing en rooien beplanting;
- Dempden vijver;
- Verwijderen beplanting;

- Bouwrijp maken bouwlocaties;
- Bouwen woningen (met bijgebouw)
- Aanleggen erfverharding en siertuinen;

3 Het onderzoek

3.1 Methode

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type:Pettersen D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het laatste bezoek had de onderzoeker ook de beschikking over een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28).

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P. Leemreide. Deze onderzoeker is sinds 2009 actief betrokken bij vleermuisonderzoek in Nederland en reeds 32 jaar actief betrokken bij vogelonderzoek. Jaarlijks onderzoekt hij 15-20 van dergelijke locaties op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. Naast beroepsmatig onderzoek is hij ook vrijwillig actief bij vleermuisonderzoek (monitoring). Zo telt hij jaarlijks twee maal een route in de Achterhoek op vleermuizen in het kader van het Meetnet Ecologische Monitoring. Dit onderzoek wordt gecoördineerd door de Zoogdiervereniging, in samenwerking met het CBS. Tevens is hij bestuurslid van de Vleermuiswerkgroep Gelderland.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing in het plangebied als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van de volgende soorten:

- Gewone dwergvleermuis. Onderzoek naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaats;
- Ruige dwergvleermuis. Onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaats;
- Laatvlieger. Onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaats;
- Gewone grootoorvleermuis; Onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaats;

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector nabij het te slopen gebouw. De onderzoeker heeft het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende dieren in het najaar.

Bezoeken

In totaal zijn zeven verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus en september voor het vaststellen van paarverblijven (van de gewone dwergvleermuis). De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
29-6-2018	22:00-0:00	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 22 °C, droog, wind 2-3 Bft.
30-6-2018	3:15-5:15	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	onbewolkt, 12°C, droog, windstil
9-7-2018	22:00-0:00	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Bewolkt, 22°C, droog, wind 1-2 Bft.
19-8-2018	0:00-2:00	Paar- en winterverblijfplaats	Bewolkt, 25°C, wind 1-2 Bft
5-9-2018	20:30-22:30	Paarverblijfplaats	Bewolkt; 19°C, droog, na enkele korte buien, windstil
6-9-2018	0:00 – 2:00	Paar- en winterverblijfplaats	Bewolkt, af en toe miezer, 16°C, windstil
27-9-2018	20:00-22:00	Paarverblijfplaats	Onbewolkt, 20°C, windstil

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

3.2 Resultaten

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied.

Tijdens alle bezoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen in het plangebied waargenomen en tijdens de beide avondbezoeken op 29 juni en 9 juli zijn ook foeragerende laatvliegers in het plangebied waargenomen. Tijdens het bezoek van 29 juni werden maximaal 5 foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen die het gehele plangebied benutte als foerageergebied. Deze vleermuizen vlogen rond de bebouwing, over tuinbeplanting, rond de vijver en door de laan ten oosten van de bebouwing. De laatvliegers foerageerden hoofdzakelijk langs de randen van de opgaande beplanting en boven de ruigte en vijver in de zuidwesthoek van het plangebied.

Zowel de gewone dwergvleermuizen als de laatvliegers kwamen telkens aanvliegen, kort na zonsondergang, van buiten het plangebied, naar het plangebied om te foerageren. Gelet op de verschijning, zo kort na zonsondergang, bezetten deze dieren vermoedelijk een verblijfplaats in de directe omgeving van het plangebied. De verblijfplaatsen van deze dieren is niet nader onderzocht.

Overige soorten

In de meest zuidelijke kapschuur bezet de steenmarter een voortplantingslocatie. De marters bezetten een verblijfplaats tussen de dakpannen en de betimmering aan de onderzijde van het dak. Tijdens het bezoek van 29 juni zijn drie jonge marters in de schuur waargenomen.

Schuur waar de steenmarter een voortplantingslocatie bezet.

Conclusie

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing in het plangebied. Door het slopen van de bebouwing in het plangebied, worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield.

Het onderzoek is conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden. Op basis van het uitgevoerde onderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten. Het slopen van bebouwing in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming.

Met de uitvoering van nader onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen heeft initiatiefnemer voldaan aan de zorgplicht (ex. Art. 1.11) zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Overige soorten; steenmarter

De steenmarter bezet een voortplantingslocatie in het kapschuur in het plangebied.

3.3 Wettelijke consequentie

Vleermuizen

Verblijfplaats

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Foerageergebied

Het plangebied wordt benut als foerageergebied voor vleermuizen. Er zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers in het plangebied vastgesteld. Deze vleermuizen gebruikten het gehele plangebied als vleermuizen. Zo werd er gefoerageerd rond de randen en kronen van bomen en struiken, boven het grasland, de vijver, onder laanbomen en rond de bebouwing. Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie en betekenis van het plangebied als foerageergebied niet aangetast. Er zijn geen specifieke onderdelen in het plangebied aan te wijzen als 'essentieel foerageergebied' die, wanneer ze weggehaald worden, het foerageergebied van vleermuizen aantoonbaar negatief zouden beïnvloeden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een vliegroute van vleermuizen. Het slopen/verbouwen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Het onderzoek is volledig en volgens de daarvoor geldende protocollen uitgevoerd onder gunstige (weers)omstandigheden.

Steenmarter

Voor deze functie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen omdat de schuur gesloopt wordt in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht moet voorkomen worden dat hulpeloze jonge steenmarters gedood worden omdat de schuur gesloopt wordt tijdens de zoogperiode. Geadviseerd wordt om de kapschuur te slopen, of de verblijfplaats ongeschikt te maken buiten de voortplantingsperiode. De geschikte periode om de kapschuur ongeschikt te maken is augustus-februari.

4 Samenvatting en conclusies

In de zomer en nazomer van 2018 is de functie van de bebouwing aan de Groeneveldsweg in Almelo voor vleermuizen onderzocht. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de te slopen bebouwing. Wel bezet een steenmarter een verblijfplaats in de kapschuur. In het kader van de zorgplicht moet de kapschuur gesloopt worden buiten de voortplantingsperiode van de steenmarter. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol en is onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.